

Zmienna losowa absolutnie ciągła

❖ Zmienna losowa absolutnie ciągła

Zmienną losową X nazywamy **absolutnie ciągłą**, jeśli

$$F_X(x) = \mathbb{P}(X \leq x) = \int_{-\infty}^x f_X(u) du \quad \text{dla dowolnego } u \in \mathbb{R}$$

dla pewnej nieujemnej funkcji f_X , zwanej **funkcją gęstości** zmiennej X . ($f(x) = F'(x)$)

► Rozkład:

$$\mathbb{P}(a \leq X \leq b) = \int_a^b f_X(u) du \quad \text{for all } a, b \in \mathbb{R}, a \leq b$$

Charakterystyki liczbowe zmiennej losowej absolutnie ciągłej

Charakterystyki liczbowe zmiennej losowej absolutnie ciągłej

- ▶ Wartość oczekiwana:

$$\mathbb{E}(X) = \int_{-\infty}^{\infty} x f_X(x) dx$$

Charakterystyki liczbowe zmiennej losowej absolutnie ciągłej

- ▶ Wartość oczekiwana:

$$\mathbb{E}(X) = \int_{-\infty}^{\infty} x f_X(x) dx$$

- ▶ Wariancja:

$$D^2(X) = \mathbb{E}(X^2) - (\mathbb{E}(X))^2 = \int_{-\infty}^{\infty} x^2 f_X(x) dx - \left(\int_{-\infty}^{\infty} x f_X(x) dx \right)^2$$

Charakterystyki liczbowe zmiennej losowej absolutnie ciągłej

- ▶ Wartość oczekiwana:

$$\mathbb{E}(X) = \int_{-\infty}^{\infty} x f_X(x) dx$$

- ▶ Wariancja:

$$D^2(X) = \mathbb{E}(X^2) - (\mathbb{E}(X))^2 = \int_{-\infty}^{\infty} x^2 f_X(x) dx - \left(\int_{-\infty}^{\infty} x f_X(x) dx \right)^2$$

- ▶ Odchylenie standardowe:

$$\sqrt{D^2(X)}$$

Przykłady rozkładów prawdopodobieństwa absolutnie ciągłych

Rozkład **jednostajny ciągły** (ang. *continuous uniform distribution*)

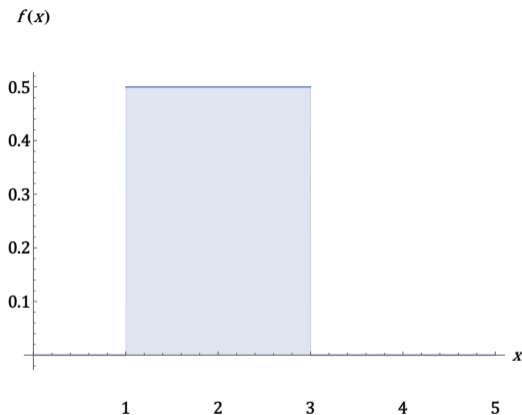
❖ Rozkład **jednostajny ciągły** na odcinku $[a, b]$

- ▶ Zmienna losowa X ma **rozkład jednostajnie ciągły na odcinku $[a, b]$** , jeśli X przyjmuje dowolne wartości rzeczywiste z przedziału $[a, b]$, oraz

$$f_X(x) = \begin{cases} \frac{1}{b-a}, & \text{gdy } x \in [a, b] \\ 0, & \text{gdy } x \notin [a, b] \end{cases} .$$

- ▶ Oznaczenie: $X \sim U(a, b)$

Rozkład **jednostajny ciągły** na odcinku $[a, b]$

Rozkład jednostajny ciągły na odcinku $[1, 3]$. ($X \sim U(1, 3)$)
 $f_X(x) = \frac{1}{2}$ dla $x \in [1, 3]$ oraz $f_X(x) = 0$ dla $x \notin [1, 3]$

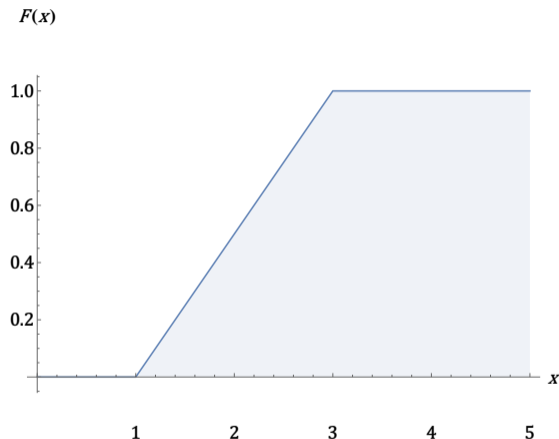
❖ Rozkład **jednostajny ciągły** na odcinku $[a, b]$

▶ Dystrybuanta:

$$F_X(x) = \int_{-\infty}^x f_X(u) du = \begin{cases} 0, & \text{gdy } x < a \\ \frac{x-a}{b-a}, & \text{gdy } a \leq x < b \\ 1, & \text{gdy } x \geq b \end{cases}$$

❖ Rozkład **jednostajny ciągły** na odcinku $[a, b]$

Dystrybuanta rozkładu jednostajnego ciągłego na odcinku $[1, 3]$. ($X \sim U(1, 3)$)

Rozkład **normalny**

❖ Rozkład normalny z parametrami m i σ^2

Rozkład normalny

- ▶ Odgrywa ważną rolę **w statystyce**.
- ▶ Jest wykorzystywany **w naukach przyrodniczych i społecznych**, np. do reprezentowania zmiennych losowych o wartościach rzeczywistych, których rozkłady nie są znane.

❖ Rozkład normalny z parametrami m i σ^2

Rozkład normalny

- ▶ Odgrywa ważną rolę **w statystyce**.
- ▶ Jest wykorzystywany **w naukach przyrodniczych i społecznych**, np. do reprezentowania zmiennych losowych o wartościach rzeczywistych, których rozkłady nie są znane.
- ▶ Oznaczenie: $X \sim \mathcal{N}(m, \sigma^2)$
 - $m := \mathbb{E}(X)$ – wartość średnia (wartość oczekiwana rozkładu)
 - $\sigma^2 := D^2(X)$ – wariancja rozkładu

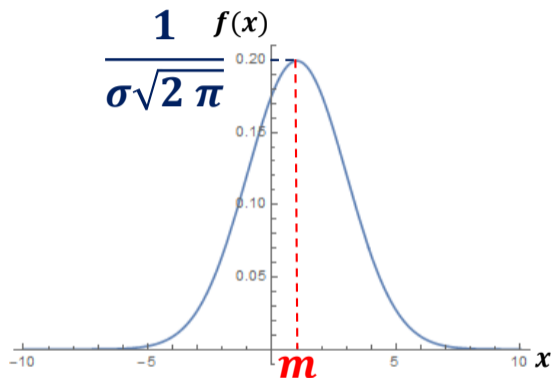
❖ Rozkład normalny z parametrami m i σ^2

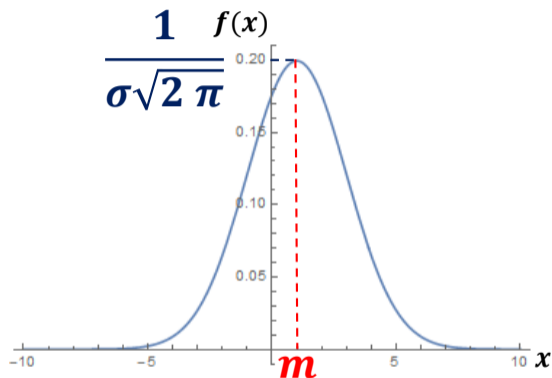
Rozkład normalny

- ▶ Odgrywa ważną rolę **w statystyce**.
- ▶ Jest wykorzystywany **w naukach przyrodniczych i społecznych**, np. do reprezentowania zmiennych losowych o wartościach rzeczywistych, których rozkłady nie są znane.
- ▶ Oznaczenie: $X \sim \mathcal{N}(m, \sigma^2)$
 - $m := \mathbb{E}(X)$ – wartość średnia (wartość oczekiwana rozkładu)
 - $\sigma^2 := D^2(X)$ – wariancja rozkładu
- ▶ Zmienna X ma **normalny z parametrami m i σ^2** , jeśli przyjmuje dowolne wartości w \mathbb{R} , oraz

$$f_X(x) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{1}{2}\left(\frac{x-m}{\sigma}\right)^2} \quad \text{dla } x \in \mathbb{R}.$$

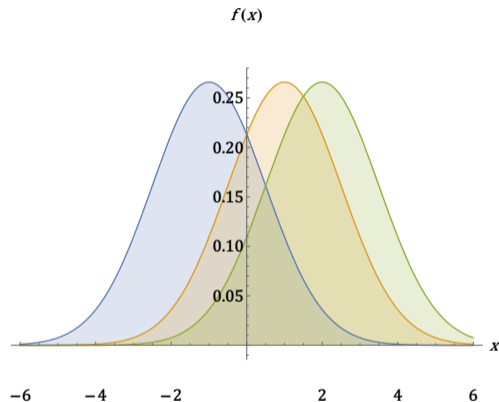
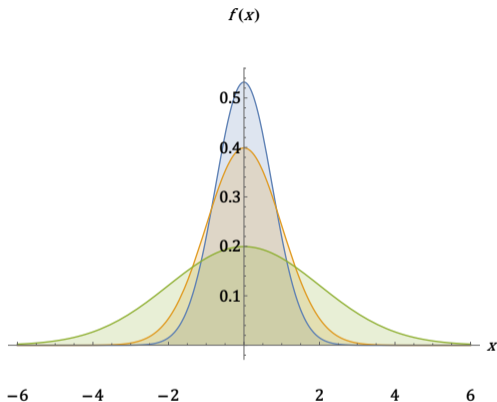
Rozkład normalny z parametrami m i σ^2

Rozkład normalny z parametrami m i σ^2

- ▶ Maksymalna wartość funkcji f – w punkcie m ($f(m) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}}$).
- ▶ Rozkład **symetryczny**.
- ▶ Im mniejsza wartość σ , tym rozkład jest bardziej skupiony wokół średniej.

❖ Rozkład normalny z parametrami m i σ^2

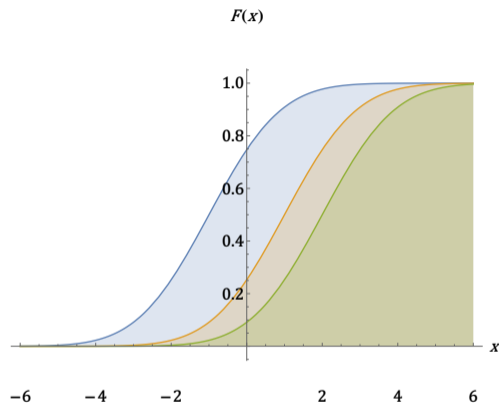
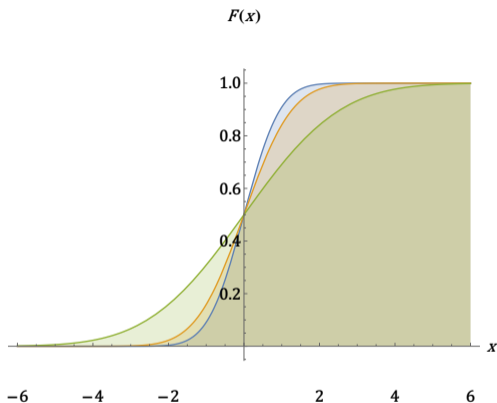

Po lewej: rozkłady normalne o zerowej średniej i wiarancjach odpowiednio 0,75, 1 i 2.

Po prawej: rozkłady normalne o jednakowych wariancjach i średnich odpowiednio -1, 1 i 2.

▣ Dystrybuanta rozkładu normalnego

Po lewej: dystrybuanta rozkładu normalnego o wariancjach odpowiednio 0,75, 1 i 2.

Po prawej: dystrybuanta rozkładu normalnego o średnich odpowiednio -1, 1 i 2.

Rozkład normalny standardowy

❖ Rozkład normalny standardowy

- ▶ Oznaczenie: $X \sim \mathcal{N}(0, 1)$ (tzn. $m = 0, \sigma^2 = 1$)
- ▶ Funkcja gęstości:

$$f_X(x) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{x^2}{2}} \quad \text{dla } x \in \mathbb{R}.$$

❖ Rozkład normalny standardowy

▶ Oznaczenie: $X \sim \mathcal{N}(0, 1)$ (tzn. $m = 0, \sigma^2 = 1$)

▶ Funkcja gęstości:

$$f_X(x) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{x^2}{2}} \quad \text{dla } x \in \mathbb{R}.$$

▶ Dystrybuanta (jej wartości można odczytać z tablic – **tablice rozkładu normalnego**)

$$\Phi(x) = F_X(x) = \mathbb{P}(X \leq x) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{-\infty}^x e^{-\frac{t^2}{2}} dt.$$

☒ Rozkład normalny standardowy – tablice

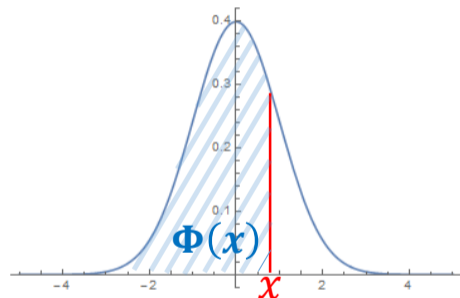
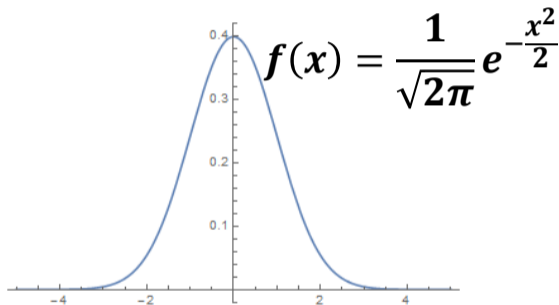
u	0,00	0,01	0,02	0,03	...
0,0	0,5000	0,5040	0,5080	0,5120	...
0,1	0,5398	0,5438	0,5478	0,5517	...
0,2	0,5793	0,5832	0,5871	0,5910	...
⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮

Wartość $\Phi(u)$ dystrybuanty rozkładu normalnego standardowego $\mathcal{N}(0, 1)$.

$$\Phi(0,12) = 0,5478$$

Rozkład normalny standardowy – wykres funkcji gęstości

$$\Phi(x) = P(X < x) = \int_{-\infty}^x f(t) dt = \int_{-\infty}^x \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{t^2}{2}} dt$$